

Protocol Ziekteverzuim in het basisonderwijs

1. Kader

Als je ziek bent blijf je thuis en doe je even niet mee. Incidenteel niet erg. Het wordt pas erg als het schoolziekteverzuim lang duurt of zeer regelmatig voorkomt.

Er is een groep kinderen die weliswaar ziek is, maar die door aanvullende maatregelen toch aan het onderwijs kan deel nemen. Daarnaast verzuimen sommige leerlingen wegens ziekte, terwijl sprake is van een andersoortige problematiek.

Scholen staan voor de taak om passend onderwijs te bieden en problemen bij kinderen en jongeren vroegtijdig te signaleren. Het duiden van gezondheidsklachten is echter moeilijk voor de school vanwege het ontbreken van medische expertise. De JGZ biedt scholen hierin een handreiking om problemen met schoolziekteverzuim samen met school en ouders/verzorgers aan te pakken.

De werkwijze is bijna integraal overgenomen van de werkwijze M@ZL (= Medische Advisering Ziekgemelde Leerling) die in West Brabant ontwikkeld is.

2. Doel

- JGZ heeft alle leerlingen in het regulier en speciaal basisonderwijs die langdurig of frequent verzuimen, in beeld.
- Voor alle leerlingen in het basisonderwijs die langdurig of frequent (dreigen te gaan) verzuimen om fysieke of psychosociale oorzaken wordt een zorgplan gemaakt en uitgevoerd door school en ouders mede op advies van de jeugdarts.
- Alle leerlingen in het basisonderwijs die langdurig of frequent ongeoorloofd (dreigen te gaan) verzuimen, worden gemeld bij leerplicht.

3. Doelgroep

- Alle basisscholen in Regio Rivierenland.
- De medewerkers van de JGZ/GGD.
- De leerplichtambtenaren.

Er is afgestemd met de samenwerkingsverbanden.

4. Voorwaarden

Voorwaarden JGZ

- Verzuimleerlingen en hun ouders/verzorgers moeten op korte termijn terecht kunnen op een JGZ-spreekuur, dwz binnen 10 schooldagen.
- De jeugdarts is beschikbaar voor consultatie aan leerkrachten en IB-ers en hiervoor ook goed bereikbaar.
- Het JGZ-advies aan leerling, ouders/verzorgers en school is gericht op:
 - zoveel mogelijk deelname aan het onderwijs;
 - het voorkomen of beperken van leerachterstanden.

Voorwaarden aan scholen

- Verzuimbeleid is onderdeel van de schoolregels.
- Verzuimregistratie is op orde.

Gelderland-Zuid

- Scholen komen hun meldingsplicht bij leerplicht na.
- School communiceert het verzuimbeleid naar ouders/verzorgers (schoolgids, nieuwsbrief).
- School heeft een goed functionerende zorgstructuur.
- Leerkrachten zijn in staat om een goed verzuimgesprek te voeren.

5. Definities

Schoolcontactpersoon = de persoon op school die verantwoordelijk is voor het (ziekte)verzuimbeleid en handhaving hiervan.

6. Beheerder

Aandachtsfunctionaris kwaliteit JGZ.

7. Evaluatie

Voor het eerst in september 2015

8. Opmerking

Het kan voorkomen dat ouders/verzorgers, school of leerplicht een onafhankelijk sociaal medisch advies (SMA) willen. Zo'n advies mag niet worden opgesteld door een behandelend arts, d.w.z. niet de eigen huisarts, niet de jeugdarts van de school en niet een specialist waarbij een kind onder behandeling is.

De GGD biedt wel de mogelijkheid tot een onafhankelijk sociaal medisch advies (SMA). Bij een SMA kijkt een jeugdarts die niet gekoppeld is aan de betreffende school naar de situatie op dat moment. Hij/zij ziet het dossier van het kind niet in. De onafhankelijke arts geeft een beoordeling en een advies over de situatie op dat moment.

Een SMA kan worden aangevraagd door ouders/verzorgers, scholen en leerplicht. Redenen waarom een SMA wordt aangevraagd zijn:

- * school, ouders/verzorgers, leerplicht en/of de jeugdarts van de school verschillen van mening over de wijze waarop het herstel van de schoolgang dient te geschieden;
- * andere betrokken professionals (huisarts, medisch specialist, psycholoog e.d.) verschillen van mening over de wijze waarop het herstel van de schoolgang dient te geschieden.

Door onderstaande preventieve aanpak verwacht de JGZ dat het aantal aanvragen voor een SMA beperkt blijft. Als ouders/verzorgers weigeren om naar een SMA-arts te gaan dan wordt het automatisch een leerplichtzaak.

Stappen	Door wie	documenten
Ziekmelding	Ouders/verzorgers	
School registreert het verzuim, dwz: - datum - aantal uren verzuim (hele/halve dag, te laat) - reden van het verzuim - betreft het geoorloofd of ongeoorloofd verzuim - verzuim is wel/niet vooraf gemeld	Schoolcontactpersoon <i>School vult zelf nader in wie op school dit doet.</i>	

School checkt eerder verzuim van de leerling	Schoolcontactpersoon	
<p>Bij langdurig of frequent ziekteverzuim of als er anderszins aanleiding voor is, voert school een verzuimgesprek met de ouders/verzorgers (telefonisch, op school of thuis).</p> <p>Er is in ieder geval aanleiding bij</p> <ul style="list-style-type: none">• langdurig ziekteverzuim (langer dan 5 aaneengesloten schooldagen);• frequent ziekteverzuim (3x ziek in drie maanden of maandelijks 1 of 2 dagen drie maanden achtereen)• de 12de keer te laat wegens medische klachten. <p>Verder kan een leerkracht ook signalen hebben dat het niet goed gaat met een leerling maar het ziekteverzuim nog binnen de perken blijft.</p> <p>Doel van het verzuimgesprek is het verzuim te stoppen of te verminderen.</p>	Schoolcontactpersoon	
<p>Als uit het verzuimgesprek blijkt dat er langdurige (astma, diabetes) of steeds terugkerende (hoofdpijn, buikpijn) gezondheidsklachten zijn, bespreekt school de leerling met medeweten van de ouders/verzorgers met de jeugdarts.</p> <p>Ben extra alert bij de ziekte van Pfeiffer, zware griep, hypersensitiviteit, problemen in de thuissituatie, leefstijl, ontwikkelingsstoornissen en trauma. Deze aandoeningen leiden vaak tot extreme vermoeidheidsklachten. Door op tijd te handelen is langdurige uitval te voorkomen.</p>	Schoolcontactpersoon en jeugdarts	Alle medische richtlijnen en protocollen
School en jeugdarts bepalen samen of school het af kan met een advies van de jeugdarts of dat ouders/verzorgers opgeroepen worden voor een JGZ-consult.	Schoolcontactpersoon en jeugdarts	

Betreft het duidelijk ongeoorloofd verzuim dan schakelt school leerplicht in.	Schoolcontactpersoon	
In geval besloten is tot een JGZ-consult dan bepalen school en jeugdarts samen wie bij het consult betrokken moeten worden. Alleen de jeugdarts of ook iemand van school, de schoolmaatschappelijk werker of misschien ook leerplicht. Doel van het JGZ-consult is: - optimaliseren van de zorg voor de leerling - deelname aan het lesprogramma met als uitgangspunt 'snel tot diagnostiek komen' en 'ontmedicaliseren'.	Schoolcontactpersoon en jeugdarts	
De jeugdarts zorgt dat het consult gepland wordt en de planning dat de leerling en ouders/verzorgers uitgenodigd worden.	Jeugdarts	Folder voor ouders/verzorgers en leerlingen
Het consult vindt binnen 10 schooldagen plaats. De jeugdarts werkt oplossingsgericht en vult het consult/de consulten als volgt in: <ul style="list-style-type: none">• Introductie• Probleeminventarisatie• Probleemanalyse• Probleemoplossing• Advies en plan van aanpak met ouders/verzorgers en school• Afronding	Jeugdarts en eventueel school en andere betrokkenen	Gespreksleidraad voor de jeugdarts. (Bron: Snel terug naar school is veel beter, bijlage 2)
De jeugdarts informeert met medeweten van ouders/verzorgers zonodig de huisarts. Ook voert zij zonodig gesprekken met behandelaars en hulpverleners en kan zij zonodig een coördinerende rol spelen mbt andere ingeschakelde medici en hulpverleners. Indien nodig verwijst de jeugdarts naar de jeugdverpleegkundige, het schoolmaatschappelijk werk, de jeugdhulpverlening of een medisch specialist.	Jeugdarts	

Er vindt binnen een week terugkoppeling van het consult plaats van JGZ naar school en eventueel leerplicht.	Jeugdarts	
Als de ouders/verzorgers niet op het consult verschijnen dan belt de JGZ of school erachteraan. Wie dit doet wordt in overleg bepaald. JGZ laat het dus altijd aan school weten als de cliënt niet verschenen is. School en jeugdarts bepalen samen of en wanneer leerplicht ingeschakeld moet worden. School doet zonodig de officiële melding. Opschalen naar een Jeugdpreventienetwerk 12- kan ook.	Schoolcontactpersoon en jeugdarts	
School en jeugdarts blijven de verzuimleerlingen volgen totdat het verzuim voldoende is teruggedrongen of het kind van school is. Evaluatiemomenten worden opgenomen in het zorgplan. De verzuimleerlingen komen ook altijd even aan de orde in de nabesprekingen die de jeugdarts heeft met de, meestal IB-er, van de scholen. Registratie vindt plaats in KD+ en het leerlingvolgsysteem. In geval leerplicht betrokken is geweest dan koppelen jeugdarts en school ook terug aan leerplicht.	Schoolcontactpersoon en jeugdarts	KD+
School zorgt voor een goede, indien nodig, warme overdracht naar de andere school bij verhuizing of als een kind naar het VO gaat.	Degene die op school verantwoordelijk is voor overdracht	
JGZ zorgt voor een goede overdracht naar een andere JGZ-instelling indien de leerling voortaan buiten de regio naar school gaat.	Jeugdarts	